

ZALÁN ÉS FELDOBOLY HELYNEVEI

BERDE MÁRIA

Zalán falu helyneveinek gyűjtését 1975-ben, Feldoboly, helyneveit pedig 1976-ban végeztem. Mindkét anyagot 1977-ben kiegészítettem. Zalánból 186, Feldobolból 184 helynevet közlök. Cs. Bogáts Dénes Háromszék helynevei című munkájában 24 zaláni helynevet sorol fel. Post mortem adatközlésében — amelyet Szabó T. Attila publikált, jegyzetelt, kiegészített és helyesbített — újabb 10 zaláni helynevet találunk. Orbán Balázs híres könyvének Zalánról szóló részében 3 a helynevek száma, míg Imreh István A rendtartó székely falu című könyvének zaláni falujegyzőkönyveiben 17 helynevet találtam. Kovászna megye monográfiája, amely 1969-ben jelent meg, 14 helynevet sorol fel, ezeket én választottam ki több helynévből, az említett mű ugyanis a községközpont, Bodok és a másik hozzátartozó falu, Oltszem helyneveivel összekeverve közli. Ez egyébként érvényes az említett munka többi helynévanyagára, így a feldobolyira is, amely a nagy- és kisborosnyóival keveredik. Így 8 dobolyi helynév került elő, Bogáts említett művében 62 helynevet fedeztem fel, a post mortem közlésben pedig nem szerepel feldobolyi anyag.

Fő célom a két falu jelenkori helynévanyagának összegyűjtése volt, de érdekes feladatnak kínálkozott a Bogáts által összegyűjtött anyag meglétének az ellenőrzése is. Zalánban 13, Dobolyban, 3 olyan helynevet találtam, amelyről nem tudtak, illetve néhány esetben hallottak róla, de a helyet, amelyet jelöl, nem tudták meghatározni. Éredekklődtem a helynevek eredete, magyarázata iránt, és ezeket pontosan lejegyeztem akkor is, ha az ellentétben áll az etimológia logikájával. Sok esetben azonban nem kaptam a válaszokban magyarázatot, sok helynév eredete elhomályosult. A legtöbb zaláni anyagot Szabó Lajostól, Szabó Lajosné — Bencze Annától és Asztalos Józsefné — Bencze Máriától gyűjtöttem, míg fő feldobolyi adaközlőm Perpics Jánosné — Kiss Ida.

Közlési módszerem a szokásostól némileg eltérő, a helyneveket ugyanis betűrendben közlöm, nem csoportosítva (vízrajzi nevek, földnevek, utak neve stb.). Ennek oka, hogy egy-egy név közös neve pl. erdőnek, legelőnek, kaszálónak stb. Így akartam elkerülni az ismétléseket. A térképen nem a helynevek sorszámára szerepel, hanem az utánuk zárójelbe tett szám. Végül : a helynevek közlése nem tükrözi pontosan a tájnyelv hangtani sajátosságait,

Zalán falu Oltszemmel együtt Bodok községhez tartozik, amely a 12-es országtúttól kb. 1 km távolságra kerül el. A bekötő úttól mintegy 3 km távolságra fekszik Zalán a tengerszint fölött 640 m magasságban egy hegylábi övezeten.

Földtani szempontból a Baróti hegység ún. belső fliss krétakori zónájában helyezkedik el. Geológiai felépítését a Kóré patak feltárásaiban tanulmányozták. A vidék kőületekben meglehetősen szegény. A zaláni patak fekete mészköveit már árkosi Kiss Ernő leírta.

A falut Orbán Balázs Zalánynak írja, de 1775—1783-ból származó falujegyzőkönyvekben hol Zalánt, hol Zalánfalvát, találunk. Orbán Balázs jegyzi meg, hogy „őshangzatú szép nevét ily nevű székely őstől származtatja a hagyomány“. (Fejér Codex Dipl. IV. 2. 360). Erről azonban nincsenek okmányok, de a település régi voltát bizonyítja a XIV. század elejéről fennmaradt műemlék temploma, mely a dombtetőn fekszik. Az 1319-ben épült részt 1825-ben egészítették ki. A régi felében épen maradt a szépen tagolt félköríves nyílású ajtókeret, amelyről Orbán Balázs ezt közli: „A román építészet műalkotásainak egyik szebb s főként ily félreeső helyen nagyon is meglepő példánya“. A továbbiakban különben részletekbe menő alaposítással le is írja, és könyve számára le is rajzolta az ajtót. E műemléken kívül Zalán korai létezésének bizonyítéka a pápai dézsmák regesztuma is, amelynek három, 1332—33-ból való bejegyzése közli, hogy Miklós, zaláni pap ennyit meg ennyit fizetett egyházi hatóságainak, valószínűleg a pálosoknak, akiknek Illyefalván kolostoruk volt. Zalán másik nevezetes műemléke az 1769-ben renovált egykori Séra-kúria boltozatos termében megmaradt egyedülálló szépségű reneszánsz boltozat és falfestmény az 1600-as évek közepéről, amely sajnos a közelmúltban megsemmisült.

Zalán több mint 10 borvízforrásáról az utóbbi időkig alig beszélt a szakirodalom. Földes-savas borvízforrásai figyelemre méltóak. A közelmúltban Kisgyörgy Zoltán mérte fel az egész Kovászna (Haromszék) megye borvízforrásait, s részletesen foglalkozott a zalániakkal is. A falu határában ismertes kénes-édesvíz előfordulások az anyaközetekben lévő piritek kén tartalmának redukciója folytán jöttek létre. Tanulmányozatlan a környék kénhidrogén kigőzölgéseinek kérdése is.

Mezőgazdaságát illetően Zalán szövetkezetesített falu. A hegynek szaladó oldalán nehezebben művelhető parcellák vannak, de gépesíthetők éppúgy, mint a lankásabb részek. Kenyér gabonát, takarmány gabonát és takarmány növényeket termelnek, valamint burgonyát, cukorrépát. Híres gyümölcs termesztő falu. Kitűnő alma, körte, cseresznye, meggy, de nagyon sok dió és főleg szilva terem. A zaláni kisüstön főzött szilvapálinka, a messze földön ismert híres szilvórium keresett ital.

Az erdők államosítása előtt a falu hatalmas erdőségekkel rendelkezett, amelyeknek csak kis része volt magántulajdon. Nagyobb része a régi székely hagyományoknak megfelelően a „volt kétág katonaság közbirtokosság“ tulajdona volt. Ma sokan úzik az erdőben vadon termő gyümölcsök összegyűjtését és értékesítését. Nagy hagyománya van az állatte-

nyésztésnek is, amit Imreh István könyve is elárul. Sajnos egyre kevesebb szép lovat látni, pedig gyönyörű példányaikra büszkék voltak a zalániak.

A falusiak közül ma már igen sokan ingáznak, szentgyörgyi vagy brasói üzemekben dolgoznak kevesebben a bodoki borvítőtöltőben.

Zalának óvodája, négy osztályos iskolája és 100 férőhelyes kultúrotthona van. Lakossága 801 fő.

Zalán helynevei

1. Alámenős. (—) Adatközlőim nem hallotak róla. 2. Alsómalompataka (68) : patak, kaszáló. Nem tudjuk magyarázatát adni a helynévben szereplő malom szónak. 3. Alsómalomút (32) : szántó. A zoltáni malomba vezető út mentén terül el. 4. Ánásoldal (96) : kaszáló. Az előtagot a málnás szóval hozzák kapcsolatba. 5. Alsósorkolat (66) : kaszáló. Az utótag az illető terület elhelyezkedését jelöli. 6. Alsótánórkapu (133) : a falu alsó, keleti bejárata. 7. Alszeg (138) : a falu alsó, keleti részének neve. 8. Agyagásó (14) : szántó. Nevét agyagos földje miatt kapta. 9. Árnyék (8) : erdő, kaszáló. Árnyékos helyen fekszik. Egy 1846-os falujegyzőkönyv is említi. 10. Árvakert (137) : gyümölcsöskert. A kert olyan gyerek tulajdona volt, akiknek szülei a legutolsó (XIX. sz.) kolerajárvány áldozatai lettek a falu sok más lakosával együtt. 11. Átalmenő (13) : szántó. A Kálnok felé menő út mentén fekszik. Bogáts egy 1749-es oklevélből már kijegyezte. 12. Avsa (65) : erdő, legelő. Legkésőbb itt olvad el a hó. Egy 1846-os falujegyzőkönyv is említi. 13. Avashát (61). Az említett hegy hátsó, nem a falu felé néző része : erdő, legelő. Vö. a 12-es sz. helynévvel ! 14. Avasoldal (60) : erdő, legelő. Vö. a 12-es számú helynévvel ! 15. Avasrahágó (10) : szántó. Az Avas alatt elterülő rész. 16. Avastető (62) : erdő, legelő. Vö. a 12-es számú helynévvel ! 17. Avasútja (59) : mezei és erdei út, az említett erdőrész felé vezet. 18. Bárbulykert (140) : gyümölcsös. Az előtag családnév. 19. Bartókborvíz (144) : A forrás a Bartók-család telkén található. 20. Benczefalva (141) : a falu északi részének neve. Az előtag Zalánban gyakran előforduló családnév. 21. Bencsik (19) : szántó. Eredete elhomályosult. 22. Béfüggőerdő (52) : erdő. A mai köztudat nem ismeri. 1847-es falujegyzőkönyvben maradt fenn. 23. Bodokiút (32/a) : keleti irányban, Bodok felé vezető út. 24. Bikás (—) : Ma ismeretlen. 1847-es falujegyzőkönyvben találtam. 25. Bogdán (4) : szántó. Eredete elhomályosult. Bogáts : 1797. 26. Bolháspuszta (58) : legelő. Eredete elhomályosult. 27. Bolondhegye (142) : a falu egyik utcájának része. Eredete elhomályosult. Egyesek szerint a hirtelen, bolondul meredekké váló kaptató miatt kapta nevét. 28. Borgánmartja (17) : út, legelő a falu déli szélén. A köztudatban a név eredete elhomályosult. Orbán Balázs Bolgár martnak nevezi, ahol „hajdan a hagyományok szerint bolgárok laktak“. 29. Bormező (—) : jellegét nem ismerjük, mert a mai köztudat nem ismeri. Bogáts egy 1593-as oklevélből másolta ki. 30. Borokborvíz (57) : a Nyíri borvíz másik neve. Vö. a 123-as helynévvel ! 31. Borzik ill. Borzlik (29) : erdő, kaszáló. Az első változat szerint eredete elhomályosult. A második borzok lakóhelyével

hozza kapcsolatba. 32. Börzík farka (30) : erdő, kaszáló, az előbbi rész el-
 keskenyedő vége. Vö. a 31-es helynévvel ! 33. Bükszé ill. Bikkszé (—) :
 a mai köztudat nem ismeri. Valószínűleg bükkerdő szélén lévő területet
 jelölt, de nem tudják hol lehetett. 1846-os falujegyzőkönyv említi. 34. Ci-
 gánykert (135) : gyümölcsös. Eredete elhomályosult. 35. Csege (42/b) :
 szántó. Eredete elhomályosult. 36. Csipán (5) : szántó. A név eredetét nem
 ismerik. 37. Csordadérlő (94) : legelő. Itt deleltették a csordát. 38. Csuta-
 kos (84) : erdő ill. az odavezető út. Az erdőt kiirtották a csutakok ott ma-
 radtak. 39. Damanyikfeje (81) : kaszáló. Eredete elhomályosult. Ez az alak
 egy 1846-os falujegyzőkönyvből való. Ma : Damalyik feje ill. Domolyik
 feje. 40. Délremenő (28) : szántó. Délre tartó út mellett fekszik. 41. De-
 vecser (95) : kaszáló. Eredete elhomályosult. 1846/47-es falujegyzőköny-
 vekben : Devetser. 42. Dögöstorka (82) : szántó, kaszáló. Az utótagot a
 völgy összeszűkülésével magyarázzák. Az előtag egykori dögkutak helyé-
 re utal. 43. Domolyikpataka (22) : patak, erdő, kaszáló. Vö. a 81-es hely-
 névvel ! Bogátsnál 1797-ből : Damalyik pataka. 44. Döllő (3) : szántó. Ne-
 vét elhelyezkedésével magyarázzák : egyik határrész rádől a másikra. 45.
 Erdőköze (—) : A mai köztudat nem ismeri. 46. Erzsébetkert (138/a) : fák-
 kal körbeültetett kör alakú hely, mely nyáron tánchelynek is alkalmas. Az
 előtag eredetét nem ismerik. 47. Falualja (23) : szántó és a közte és a
 kertek között vezető út, a település déli oldalán. 48. Felhágó (15) : szántó.
 A Csutakos hegyre felkapaszkodó, felhágó határ neve. 49. Fingóborvíz
 (88) : nevét erősen puffasztó tulajdonságáról kapta. 50. Felsőgohánybükk
 (132) : kaszáló, legelő, erdő. A Gohány havas felső részét jelöli, a bük-
 kerdőt ill. annak szélét. Vö. a 60-as és 61-es helynevekkel ! 51. Felsőma-
 lompataka (117) : patak és a körülötte levő kaszáló. Vö. a 2-es, 109-es
 és 110-es helynevekkel ! 52. Felsőmalompatak-környéke (118) : kaszáló,
 erdő. Vö. a 2-es, 51-es és 109-es helynevekkel ! 53. Felsőmalomút (33) :
 szántó. Vö. a 3-as és 111-es helynevekkel ! 54. Felsősorkolat (75) : erdő,
 kaszáló. Vö. az 5-ös és a 147-es helynevekkel ! 55. Felsősorkolatpataka
 (117) : patak. Vö. az 5-ös, 54-es és 145-ös helynevekkel ! 56. Felsőzeg (148) :
 A falu felső része. Vö. a 148-as helynévvel ! 57. Felsőzegei borvíz. (147) :
 A falu felső, részében található borvízforrás. 58. Fenyő (54) : erdő. Nevét
 fának fajtájáról kapta. 59. Gergelyoldala (120) : kaszáló, szántó, gyü-
 mölcsös. Az előtag eredete elhomályosult. 60. Gohány (131) : erdő, lege-
 lő. Jelentése elhomályosult. Vö. az 50-es helynévvel ! 61. Gohánypataka
 (120) : A Gohány havasból eredő a zaláni erdőrészt a nagybaconitól és
 részben a szárazajtaitól elválasztó patak, Vö. az 50-es és a 60-as hely-
 névvel ! 62. Gyalogösvény (106) : erdő, legelő. 63. Gyalogösvénybérc (107) :
 erdő, legelő. Vö. a 62-es helynévvel. 64. Gyalogösvénybércpataka (108) :
 A hasonlónevű erdőségből eredő és azon átfolyó patak. Vö. a 62-es és
 63-as helynevekkel ! 65. Gyepüs (102) : erdő, kaszáló. 1847-es falujegyző-
 könyvben is megtalálható. Vö. a 66-as helynévvel ! 66. Gyepüsbérc (103) :
 erdő, kaszáló. A mai köztudatban csak Gyepüs néven él. Vö. a 65-ös hely-
 névvel ! 1847-es falujegyzőkönyvekben Gyepüs Bértz néven található. 67.
 Gyerő (72) : erdő. Jelentése elhomályosult. 68. Gyertyánosmezeje (105) :
 kaszáló, legelő. Nevét az őt körbevevő gyertyánerdőtől kapta. 69. Gyu-
 lánészere (26) : szántó. Jelentése elhomályosult. Bogáts kétszer is lejegyzí,

Először egy 1571-es, másadszor egy 1797-es oklevélből. 70. Harcsa (127) : kaszáló, erdő. Jelentése elhomályosult. Bogáts is kiírta egy 1571-es oklevélből. Egy 1847-es falujegyzőkönyvben Hartsa alakban található. Vö. a 71-es helynévvel! 71. Harcsabükk (128) : kaszáló, erdő. Az utótag az erdőrész bükkfáira utal. Bogáts 1782-ből jegyezte le. Vö. a 70-es helynévvel! 72. Harcsapatak (129) : Az említett erdőrészen átfolyó patak neve. 73. Hídalja (5/a) : szántó. A közelben lévő hídtól délkeletre terül el innen a név. 74. Horgas (6) : szántó. Nevét alakjáról kapta. 75. Hosszú (41) : szántó. Nevét hosszú, keskeny földjeiről kapta. Bogáts : 1797. 76. Ivánmezeje (67) : kaszáló, erdő. Jelentése elhomályosult. 77. Ivánpataka (67/a) : az előbbi erdőrészen átfolyó patak neve. 78. Kálnokiút (6/a) : a Zalántól délre lévő falu felé vezető út. 79. Kékmartja (30) : szántó. A bodoki vasútállomás felé vezető út mentén fekszik, az árokban hosszan rengeteg kék virág található. Innen a név. 80. Kerejevő (16) : szántó. A falu déli, felső oldalára, kertjeire jövő határrész. Innen a név. Vö. a 84-es helynévvel! 81. Kerekeger (21) : kaszáló. Formájáról és a körbe ültetett egerfákról kapta nevét. 82. Kerekdomb (11) : kaszáló. Neve magyarázza eredetét is. 83. Kerekkert (136) : kert a falu belterületén, nevét alakjáról kapta. 84. Kertremenő (16) : szántó. Vö. a 80-as számú helynévvel! 85. Keskeny (24) : szántó. Hosszú, keskeny földjeiről kapta nevét. Bogáts : 1797. 86. Keskenyvölgy (29) : szántó, kaszáló. Ez is alakjáról kapta nevét. 87. Kétárok közé (89) : erdő. Két árok között terül el. 88. Kétpatakköze (32) : kaszáló. Nevét két közti elhelyezkedéséről kapta. 89. Kétútköze (25) : szántó. Nevét két út közötti fekvéséről kapta. 90. Kicsihíd (38) : Híd a falut elhagyó Rókalik patakán, a falu keleti részén az oltszemi úton. 91. Kincás (—) : a mai köztudat nem ismeri, jellegét sem tudjuk. Bogáts jegyezte le egy 1793-as oklevélből. 92. Kisdamalykataka (22) : Vö. a 42-es helynévvel! 93. Kismeződ (100) : kaszáló. Kűsmeződ alakban is él. Jelentése nagyságával kapcsolatos. 94. Kiszalánhegye (44) : szántó. A falu legkisebb részétől, Benczefalvától északra terül el. Kűszalánhegye alakban is előfordul. Bogáts is lejegyezte 1797-ből. 95. Kiszalánoldala (44) : Vö. a 94-es helynévvel! Bogáts : 1797. 96. Koncaorotvány (119) : kaszáló. Az erdőirtás a Konca család nevéhez fűződik, innen a név. Vö. a 126-os helynévvel! 97. Kóré (83) : erdő. Jelentése elhomályosult. Egy 1846-os falujegyzőkönyv kétszer is említi, egyik alkalommal érdekes módon Kőré alakban. 98. Kormáló (91) : erdő. Jelentése elhomályosult. 99. Körtefák (—) : a mai köztudat nem ismeri, jellegét sem tudjuk. 100. Kövecs (39) : szántó. A falu keleti alján gyakran kiönt a Rókalikpataka, ilyenkor szétteríti a kavicsot, innen a név. Bogáts : 1771. 101. Középláb (35) : szántó. Két másik határrész közé ékelődött. Innen az előtag. 102. Közepsőkapu (134) : a falu déli alsó bejárata. Vö. a 175-ös helynévvel! 103. Közút (121) : két erdőrészt összekötő út. 104. Kutas (34) : szántó. A falu délkeleti végétől a bodoki útba torkolló út közepe táján lévő forrásról kapta a nevét. A forrást ma a Kutastól keletre lévő épületek vízellátására használják, víztoronyba kényszerítve a bővízü forrást. 105. Kűpűskút (31) : mezei forrás, amelyet keretbe, fából készült „kűpűbe“ foglaltak. 106. Magyarós (114) : erdő, kaszáló. Nevét mogyoróbokrairól kapta. Egy 1847-es falujegyzőkönyv is őrzi a nevet. Vö. a 107-es és 108-as helynevekkel! 107.

Magyarósárcaköze (115) : az előbbi erdő — illetve kaszálórész két árok közötti része. Vö. a 106-os és a 108-as helynevekkel ! 108. Magyaróstető (116) : az említett erdőrész legmagasabb része. Vö. a 106-os és 107-es helynevekkel ! 109. Malompataka (77) : patak és kaszáló. Vö. a 2-es és 51-es helynevekkel ! 110. Malompatakateteje. (78) : az említett rész legmagasabb része. Vö. a 51-es és 109-es helynevekkel ! 111. Malomút (32/33) : szántó. Vö. a 3-as és 53-as helynevekkel ! 112. Márokmezeje (101) : kaszáló. Jelentése elhomályosult. 113. Meredek (55) : erdő, kaszáló, újabban gyümölcsös is. Nevét a hegy hirtelen emelkedőjéről kapta. 114. Meredekiborvíz (53) : a nevezett határrészen található borvíz neve. 115. Mikolahegye (20) : szántó. Az előtag eredete elhomályosult. Vö. a 117-es és 118-as helynevekkel ! 116. Nagykert (43) : kaszáló a falu északi részének szélén. Nevét nagyságáról kapta. 117. Nikulahegye (20) : szántó. Vö. a 115-ös és a 118-as helynevekkel ! 118. Nyikulahegye (20) : szántó. Vö. a 115-ös és 117-es helynevekkel ! 119. Nyír (56) : kaszáló. Nevét a környező nyírfákról kapta. 120. Nyíres (130) : erdő, kaszáló. Nevét a környező nyírfákról kapta. Bogáts 1771-ből jegyzi fel. Megtalálható egy 1847-es falujegyzőkönyvben is. Vö. a 121-es helynévvel ! 121. Nyíresdomb (130) : erdő, kaszáló. Vö. a 120-as helynévvel ! 122. Nyírespataka (124) : a Nyíres ill. Nyíresdomb nevű erdőrészen áthaladó patak neve. Bogáts : 1771. 123. Nyíriborvíz (57) : a Borokborvíz másik neve. Vö. a 30-as helynévvel ! 124. Nyulas (48) : szántó. Nevét az ezen a részen egykor található sok mezei nyúlról kapta. 125. Oltzemiút (37) : a falu keleti részéről Oltszem felé vezető út. 126. Óriásmezeje (—) : jellegét nem tudjuk, a mai köztudat nem ismeri. Bogáts jegyezte ki egy 1775-ös okiratból. 127. Orotvány (119) : kaszáló. Vö. a 96-os helynévvel ! 128. Crozat (70) : erdő. Jelentése elhomályosult. 129. Ösvény (36) : a Rókalikpataka mentén a falu keleti végéről Bodokra vezető ösvény. 130. Pajduc (68) : bokrokkal tarkított erdei legelő. A név eredete elhomályosult. 131. Papnyíre (12) : kaszáló. Nevét nyírfáiról és az egyházi tulajdonról kapta. 132. Patakfej (90) : kaszáló, legelő. Nevét azért kapta, mert itt ered az egyik erdei patak. 133. Patakszer (144) : a falu egyik patakmenti utcájának a neve. Bogáts : 1771. 134. Pázsint (47) : szántó, újabban gyümölcsös is. Szép vízszintes, kertszerű jellege miatt kapta nevét. 135. Pétermezeje (71) : erdő, kaszáló. Jelentése világos, de eredete elhomályosult. 131. Papnyíre (12) : kaszáló. Nevét nyírfáiról és 137. Pinceárka (98) : az előbbi erdőrészen lévő ároknak a neve. 138. Pincevár (—) : a mai köztudatban nem él. Orbán Balázs jegyzi fel, hogy van egy „Pincevár nevű hegy, de várnak semmi nyoma nem fedezhető fel“. 139. Pókagyakra (45) : szántó. Jelentése elhomályosult. Bogáts : 1771. 140. Rókalik (80) : erdő. Innen ered a falun átfolyó patak. A hagyomány szerint sok róka élt ezen a részen. 141. Rókalikpataka (42/a). Vö. a 140-es helynévvel ! 142. Ruzsás (4) : szántó. A név eredetét nem ismerjük. 143. Sásosvölgy (9/a) : szántó. Nevét elhelyezkedéséről, vizes, sásos természetéről kapta. 144. Sératanórkapu (18) : a falu főbejárata. Ide fut be a Bodokról, a Kálnokról, valamint a falu aljáról és a Borgánmartjáról vezető út. Vö. a 163-as helynévvel ! 145. Somos (126) : erdő, kaszáló. Egyesek a sommal hozzák kapcsolatba, de más alakjai (Vö. a 154-es és 158-as hely-

nevekkel!), amelyek gyakoribbak, ezt nem indokolják. 146. Somosutca (145): a falu egyik utcája, ahol sok a somfa. 147. Sorkolat (73): kaszáló. Vö. az 5-ös és a 75-ös helynevekkel! 148. Suta (148): a falu felső részének, a Felszegnek a másik neve. Vö. az 56-os helynévvel! 149. Szabad (—): a mai köztudat nem ismeri. Erdő. Egy 1846-os falujegyzőkönyv őrizte meg. 150. Szálláspataka (—): A mai köztudatban nem él. Bogáts jegyezte fel 1698-ból. 151. Szálosramenő (—): a mai köztudat ezt sem őrizte. Ezt is Bogáts Dénes jegyezte ki egy 1615-ös oklevélből. 152. Szászéfarka (109): erdő, kaszáló. Az előtag a terület elhelyezkedéséről árulkodik, az előtag valószínűleg családnevet őriz. 153. Szászéfarkapatak (110): az előbbi területen átfolyó patak neve. 154. Szamos (126): Vö. a 145-ös helynévvel valamint a 158-assal. 155. Szénafű (2): szántó, kaszáló. Valamikor ez egész kaszáló volt, erre utal a név. 156. Szillas (122): kaszáló. Jelentése elhomályosult. 157. Szilasárka (123): az említett erdei kaszálón található árok. 158. Szomos (126): erdő, kaszáló. Vö. a 145-ös és a 154-es helynevekkel! 159. Szopányos (104): erdő, kaszáló. Jelentése elhomályosult. 160. Szopányospataka (76): az említett erdei kaszálón átfolyó patak. 161. Szoros (138): a falu egyik nagyon szűk utcája. Innen a név. 162. Tamoldal (97): erdő. Jelentése elhomályosult. 163. Tanórkapu (18) Vö. a 144-es helynévvel! 164. Tanórok (40): az Alsótanórkapu mellett lévő kertszerű szántó. 165. Telek (8): szántó. Jelentése elhomályosult. 166. Telekhát (9): szántó. A fenti határrész felsőrésze. Bogáts: 1784. 167. Telekikert (143): gyümölcsös, később házat építettek rá. Nevét valamikori tulajdonosáról kapta. 168. Tisztás (51): erdő, kaszáló. Nevét erdő közé ékelt tisztás jellegéről kapta. 169. Torok (11): szántó. Neve a hely formájával függ össze. 170. Tordapataka (69): kaszáló, patak. Az előtag eredete elhomályosult. 171. Tordatelke (69): Vö. a 170-es helynévvel! 172. Tókés (125): kaszáló. Az erdei kaszálókön gyakran előforduló fatöncök miatt kapta a nevét. 173. Tölgyes (50): a falu északi oldalán lévő, valamikori tölgyerdő helyén elhelyezkedő, még legelőnek sem használható, köves, agyagos, vízmosásos, tömegtelen kanyargós úttal átszabdalt hatalmas meredek hegyoldal. A nevet egy 1846-os falujegyzőkönyv is megőrizte. 174. Tölgyesoldal (50): Vö. a 173-as helynévvel! 175. Tölgyesútja (46): ezen az úton lehet megközelíteni a hatalmas zaláni erdő nagyrészét. Vö. a 173-as és 174-es helynevekkel! 176. Vaskert (87): erdő. Az előtag a Zalánban sok nemzedéken át élő gazdag család nevét őrzi. 177. Vaskentoldala (86): az előbbi erdő rész emelkedő részét jelöli. Vö. a 176-os helynévvel! 178. Vastanórkapu (134): Vö. a 163-as helynévvel! 179. Várhegy (—): a mai köztudatban nem él. Kapcsolatban lenne a Pincevárral? Vö. a 138-as és 180-as helynevekkel! 180. Vármező (—): a mai köztudat nem ismeri. Vö. a 138-as és 179-es helynevekkel! 181. Vásároslábja (27): szántó a Vásárút (Sepsiszentgyörgyre vezető, a bodoki útból elágazó) mentén. Vö. a 182-es és 183-as helynevekkel! 182. Vásárút (1): Vö. a 181-es és 183-as helynevekkel! 183. Vásárútalja (1/a): szántó. Vö. a 181-es és 182-es helynevekkel! 184. Völgybükke ill. Völgybikke (63): erdő. A név jelentése félreérthetetlen. 185. Veresdomb (146). A falu Suta nevű felső, nyugati részén található. Nevét az agyagos, sziklás föld színéről kapta. 186. Zalánága ill. Zalányága (79): erdő. A mai falu köztudata nem tudja az eredetét megmagyarázni.

Feldoboly falu Kisborosnyóval, Lécfalvával, Cofalvával és Kispatakkal együtt Nagyborosnyó községközpontjához tartozik. Nagyborosnyó (Lakossága 1493 fő) a Sepsiszentgyörgy—Kovászna országúttól két km távolságra, a Sepsiszentgyörgy—Bereck vasútvonalon lévő állomástól 1,5 km-re fekszik. A kiterjedt medence délnyugati része, valamint a Bodzai hegységnek a medencébe mélyen benyúló magaslatok alkotják a község területét, amely a Feketeügy balpartján fekszik. Az eróziós tanúhegyként kiemelkedő Oltárhegy (564 m) körül a jórészt 8—10 m magas terasz szintjében találjuk a községközpontot. Ettől délre, a bodzai előhegyek északi lejtőjén az 550-570 m magasságban az oldalvölgyekben meghúzódó Feldoboly, Kisborosnyó és Kispatak sorakoznak. Feldoboly 5 km-re fekszik Nagyborosnyótól. Szövetkezeti falu. A többi Nagyborosnyóhoz tartozó faluval együtt Feldoboly is egyetlen termelőszövetkezetben tömörül. Feldobolyban négyosztályos elemi iskola működik, és 150 férőhelyes kultúrthona van. Lakossága mindössze 328 fő.

Feldobolyról — pár sorban ugyan — Orbán Balázs is megemlékezik: „Zágonon alól a Bodza hegyeinek egy kifutványa nyomul elő Háromszék terére. E hegységnek északra néző oldalára van fektetve Fel-Doboly, hol Benkő József szerint azon dobosok laktak, kik vész idején a felvidéki népet egybedobolták. E falu az 1557. évi regestrumban Feldoboly néven 20 kapuval van bejegyezve“.

Híres műemléknek nyilvánított református temploma van. Kisméretű, a nyugati oldalán toronnyal. Építési ideje tisztázatlan. Jelenleg XVIII. századnak tartják. Urus Miklós elhalt harangozó szerint a karzat javításakor a falon a vakolat alatt „festett tángyérok és török alakok“ kerültek elő. A karzatot újra lemeszelték. Ha a meszelés falfestményeket takarna, a templom középkori eredete biztosra vehető lenne. A templom legfőbb értéke a festett belső berendezés. Főleg Szendrei József munkája. Donátor id. Mátyás Sámuel huszárkapitány. A festett famennyezet 1768-ban készült. Egyedülálló érdekessége, hogy a festőasztalos rövidebb profilozott lécelemekből, a barokk stukkót utánzó köríves és csúcs-tagos fa-stukkót készített, nem kazettára osztott mennyezetet. A padok mellvédlapjának festése eredetileg 1773-ban készült, sajnos 1950 táján avatatlan kezek „újrafestették“. A papi szék a felírat betűelemei alapján 1782-ben készült, a faragott festett korona 1808-ban. Az orgonakarzat mellvédjének festése 1802-ből való. A festett mennyezetről függő sugaras figurális napkorong csüng alá. A mennyezet másik felén valószínűleg a hold lehetett elhelyezve.

Feldoboly helynevei

1. Almafapusztája (128) : legelő. Nevét vadalmafáiról kapta. 2. Alsócsorgó (9) : közkút, amelynek vizét a falun kívülről vezették be. 3. Alsóhatól (57) : kaszáló. Nevét a terület nagyságáról kapta. 4. Alsóátal (61) : az utótag arra utal, hogy a terület két határrészt kötött össze. Vö. a 11-es és 72-es helynevekkel ! 5. Alsósás (55) : kaszáló. Nevét a sásos terület miatt kapta. Vö. a 75-ös és a 158-as helynevekkel. Az utóbbi különben a falu

III. határrészének gyűjtőneve is. 6. Alsóutca (4) : a falu alsó, déli részén levő utca neve. 7. Andokárka (8) : a falun átvezető patak. Nevét az Andok családtól kapta. 8. Andokszoros (27) : A patak medrének összeszűkülő részét jelöli. A név magyarázatával kapcsolatban. Vö. a 7-es helynévvel ! 9. Aratástető (150) : szántó. A név eredete elhomályosult. 10. Árpáskút (97) : szántó, forrás. A név eredetére ma már nem tudnak magyarázatot adni. 11. Átal (61) : szántó. Vö. a 4-es és 72-es helynevekkkel ! 12. Átal-szökő (—) : a helynevet ma már nem ismerik. 13. Bacsó (7) : A falu másik, rövidebb pataka, az Andokárkába ömlik. Eredete : csaldánév. Vö. a 14-es helynévvel ! 14. Bacsóárka (7) : Vö. a 13-as helynévvel ! 15. Bajkótag (64) : kaszáló. A Bajkó család tulajdona volt. 16. Bánkoló (132) : erdő. Jelentése elhomályosult. Bogátsnál is szerepel. 17. Bánya (146) : legelő. Nevét elhagyott kőbányájáról kapta. Vö. a 18-as helynévvel ! 18. Bányoldal (146) : Vö. a 17-es helynévvel ! 19. Barabulyos (93) : szántó. Ezen a részen sok barabuly terem. Bogáts is felsorolja. 20. Barabulyos oldal (94) : legelő. Az előbbi határrész emelkedő oldala. Vö. a 19-es helynévvel ! 21. Bárdikút (3) : kitűnő vízzel rendelkező forrás, melyet bárdokkal dolgozó mesterekből foglalták küpüpe. 22. Bartavágott (155) : erdő. Valószínűleg a Bartha családnévvel kapcsolatos az elnevezés Bogátsnál: Bartavágottja. 23. Bartóktó (58) : kaszáló. Vizes terület. Elnevezése a Bartók családnévhez kapcsolódik. 24. Belsőátal (61) : szántó. Az Átal nevű határrész belső fele. Vö. a 4-es, 72-es és 126-os helynevekkkel ! Bogáts is említi. 25. Belsőbodzás (120) : erdő, legelő. Nevét sok bodzafájáról kapta. Vö. 28-as, 29-es és 30-as helynevekkkel ! 26. Bikkalja (35) : szántó. Nevét a határrész fölött álló bükkfáról kapta. 27. Bikákdala, erdő (32) : valamikor tisztásai bikaborjak legelői voltak. 28. Bodza (118) : erdő, legelő. Vö. 25-ös, 29-es és 30-as helynevekkkel ! 29. Bodzásárka (118) : erdő legelő. Ez az elnevezés a terület alakjára is utal. Vö. a 25-ös, 28-as és 30-as helynevekkkel ! 30. Bodzások (118) : erdő, legelő. Vö. a 25-ös, 28-as és 29-es helynevekkkel ! 31. Bodolakút (21) : forrás. Bodola Antal tanító szedte rendbe. 32. Bodoletető (18) : a Bodola család temetkezési helye. 33. Bogdánhegy (37) : szántó. Bogdán-birtok volt. Bogáts is említi. 34. Bőjtehegy (36) : szántó. Valószínűleg a Bőjte családnévvel kapcsolatos. 35. Borsoshegy (83) szántó. Gyenge minőségű földje miatt csak feketeborsó termesztésére alkalmas. Bogáts is említi. Vö. a 36-os helynévvel ! 36. Borsoshegykerülő. (82) : szántó. Az előbbi területet megkerülő határrész. Lásd : Bogáts ! Vö. a 35-ös helynévvel ! 37. Borsoshegydélioldal (84) : szántó. Vö. a 35-ös, 36-os és 38-as helynevekkkel ! 38. Borsoshegyészakioldal (81) : szántó. Vö. a 35-ös, 36-os és 38-as helynevekkkel ! 39. Büdöskút : forrás, szántó. (78) : Nevét ma már eltűnt büdösvízű forrásáról kapta. 40. Cigánykert (147) : legelő. Cigányok lakták. 41. Cigánysor (26) : utca. Jelenleg cigányok lakják. 42. Compó szántó. (76) : Jelentése elhomályosult. Bogáts gyűjteményében is megtaláljuk. 43. Cseremás (106) : szántó, erdő. Nevét cserefáiról kapta. 44. Cseretető (126) : erdő. Ez is a cserefáiról kapta nevét. 45. Csorgóárka (122) : vízlevezető árok, amelyből a falu csorgókútjai kapják az iható vizet. 46. Csorgókút (123) : ilyen kutakba vezették a hegyoldalból fakadó tisztavízű forrást. Vö. a 2-es és a 73-as helynevekkkel ! 47. Csu-

lakszoros (24) : ösvény egy vízárok mellett, Csulak György háza mellett jön le az erdőről. 48. Dónátalja (43) : szántó, kaszáló. A Dónáth család egykori birtokai mellett fekszik. Kovászna megye monográfiájában : Dónátokalja. 49. Dónátok (42) : szántó. Vö. a 48-as helynévvel ! Bogáts is megjegyezte. 50. Dúlóság (59) : szántó. Vizes, sásos terület szomszédságában fekszik. 51. Eger (66) : kaszáló. Nevét egerbokrairól kapta. 52. Egerbükösút (65) : kaszáló. Vö. az 51-es és 53—61-es helynevekkel ! 53. Egereleje (67) : kaszáló. Vö. 51—52-es és 54—61-es helynevekkel ! 54. Egereléménő (69) : út. Vö. az 51—53-as és az 55—61-es helynevekkel ! 55. Egerhorgas (70) : szántó. Vö. az 51—54-es és 56—61-es helynevekkel ! 56. Egerhosszú (74) : szántó. Vö. az 51—55-ös és az 57—61-es helynevekkel továbbá a 99-essel ! 57. Egerjuharfa (—) : A mai köztudatban nem él. Nem azonos a 100-as helynévvel. Vö. az 51—56-os és az 58—61-es helynevekkel ! 58. Egerkihágó (69) : kaszáló. Vö. az 51—57-es és az 59—61-es helynevekkel ! 59. Egerkút (65) : forrás. Vö. az 51—58-as és a 60—61-es helynevekkel ! 60. Egersuvadás (—) : a mai köztudatban nem él. Nem azonos a 164-es helynévvel ! Vö. 51—59-es és a 61-es helynevekkel ! 61. Egerútalja (68) : szántó. Vö. az 51—60-as helynevekkel ! 62. Eklézsiaoldal (153) : legelő, szántó. Nevét az egyházi tulajdonról kapta. 63. Eleménő (69) : út. Azonos az 54-es helynévvel. 64. Eperjes (90) : szántó, kaszáló. Neve a sok ott termő eperrel kapcsolatos. 65. Éskert (151) : legelő. A hagyomány szerint És József tulajdona volt. 66. Falualja (51) : kaszáló, gyümölcsös. A falu alatt, északi oldalán fekszik. 67. Fehérkő (116) : erdő, legelő. A talaja fehéres színű homok. Bogáts is említi. 68. Fehérnépkút (49) : forrás és a körülötte lévő szántó, kaszáló. A hagyomány szerint a forrást asszonyok foglalták kúpübe. 69. Fejérnékútalja (49) : szántó. Ez az alak az elnevezést családnévvvel hozza kapcsolatba. Vö. a 68-as helynévvel ! 70. Fejérnékútlábja (49) : szántó. Vö. a 68—69-es helynevekkel ! 71. Fekete (48) : kaszáló. Nevét a talaj színéről kapta. 72. Felsőátal (60) : szántó. Vö. a 4-es, 24-es, 126-os és 11-es helynevekkel ! 73. Felsőcsorgó (15) : csorgókút a faluban, amelyet a hegyoldalból vezettek be. Vö. a 2-es, 45—56-os helynevekkel ! 74. Felsőhatöl (61/a) : kaszáló. Vö. a 3-as és 92-es helynevekkel ! 75. Felsősas (53) : kaszáló. Vö. az 5-ös és 158-as helynevekkel ! 76. Felsőutca (25) : utca a falu felső, déli részén. 77. Fenes (124) : erdő. Bogátsnál is megtaláljuk. Eredete elhomályosult. 78. Fenyő (142) : erdő. Nevét fenyőfáiról kapta. 79. Fenyőaljautca (16) : utca a faluban. 80. Fenyves (142) : Vö. a 78-as helynévvel ! 81. Gálderdeje (143) : erdő. Az előtag családnévvvel kapcsolatos. Bogátsnál is megtaláljuk. 82. Gáspárnéhelye (109) : szántó, kaszáló. Az elnevezés családnévvvel kapcsolatos. Vö. a 173-as helynévvel ! 83. Gémvölgye (40) : szántó. Vizes terület, nevét a valamikor itt tanyászó vízimadarakról kapta. 84. Gyertyánosoldala (131) : erdő. Mély mart gyertyánfákkal. Innen a neve. Vö. a 85-ös helynévvel ! 85. Gyertyánostető (130) : az előbbi edrőrész teteje. Vö. a 84-es helynévvel ! 86. Hajgálódomb (145) : szántó, erdő. A név eredete elhomályosult. Bogátsnál hajgálógomb, valószínűleg sajtóhiba. 87. Hammas (119/a) : erdő. Jelentése elhomályosult. Bogátsnál is megtaláljuk. 88. Hárombodzás (119) : erdő. Vö. a 28—30-as helynevekkel ! 89. Határhegy

(47) : szántó. Feldobolyt és Borosnyót választja el. Vö. a 90—91-es helynevekkel! 90. Határhegyalja (47) : szántó, kaszáló. Vö. a 89-es és 91-es helynevekkel! 91. Határhegykerülő (45) : szántó, kaszáló. Vö. a 89—90-es helynevekkel! 92. Hatöl (57) : kaszáló. Vö. a 3-as, 74-es helynevekkel! 93. Hegyesorr (103) : erdő. Nevét alakjáról kapta. 94. Hegyfark (—) : a név önmagát magyarázza, de a mai köztudat nem ismeri. 95. Hidegkút (41) : forrás, kaszáló, szántó. Nevét nagyon hideg forrásvizéről kapta. 96. Hídpusztája (121) : erdő, legelő. A hagyomány szerint azért kellett a pusztára hidat készíteni, mert egy nagy esőzés alkalmával a föld megcsúszott. 97. Homlok (137) : erdő. Magasan fekszik és jó kilátás nyílik a környező vidékre, innen kapta a nevét. A Monográfia is említi. Vö. a 98-as helynévvel! 98. Homlokalja (138) : erdő, legelő. Az előbbi erdőréssz aljában terül el. Vö. a 97-es helynévvel! 99. Horgas (70) : szántó. A zombékos terület miatt a földnyelvek görbén helyezkednek el. Azonos az 52-es helynév által jelölt terület! 100. Hundergödre (139) : erdő, szakadék. Az erdő szélén lakott a hagyomány szerint egy Hunder nevű muzsikás, halálát a szakadékban lelte. Innen a név. 101. Hosszú (99) : szántó. Nevét alakjáról kapta. 102. Hosszúkéve (38/54) : kaszáló. Vö. a 101-es helynévvel! 103. Ikreskút (28) : kettős forrás a faluban. Vö. a 144-es helynévvel! 104. Juharfa (148) : legelő. Nevét juharfáiról kapta. Lásd Bogátsnál is. Vö. a 105-ös helynévvel! 105. Juharfamező (148) : legelő. Vö. a 104-es helynévvel! 106. Kágadülő (—) : a mai köztudat nem ismeri. 107. Kasárbikkegödre (92) : árok bokrokkal. A név eredete jühtartással kapcsolatos. Vö. a 108-as helynévvel! 108. Kasárbikke (95) : szántó. Bogátsnál : Kosárbikke. Vö. a 107-es helynévvel! 109. Kenderszer I. (98) : szántó. A hagyomány szerint ezen a helyen alakult a falu kb. 10 házzal. Régi cserepeket és edényeket találtak szántás közben. Ma kendert termelnek itt. 110. Kenderszer II. (10) : a falu egyik utcája. Az előtag eredete itt elhomályosult. 111. Kerekpuszta (127) : legelő. Nevét alakjáról kapta. Bogáts is felsorolja. 112. Kertfolyás (152) : legelő. A kertek felett helyezkedik el. Eső alkalmával bőven folyik be víz innen a kertekbe. 113. Kétgáspárnéhelye (110) : szántó, kaszáló. A hagyomány szerint két vénlány birtoka volt. Bogáts is említi. Vö. a 82-se helynévvel! 114. Kétsásköze (114) : kaszáló. Bogáts is említi. 115. Kétútköze (50) : szántó. Nevét elhelyezkedéséről kapta. 116. Kihágó (44) : szántó. Egy magas domb oldalán fekszik. 117. Kishosszú (73) : szántó. 118. Kónyaszoros (5) : szűk átjáró a faluban. Eredete családnév. 119. Kovácshegy (111) : szántó, kaszáló. Az előtag családnév. Vö. a 120-as helynévvel! 120. Kovácshegyalja (112) : szántó. Az előbbi terület alatt helyezkedik el. Bogáts is említi. 121. Körtefahágó (154) : szántó, legelő. Hegyremászó területen fekszik, ahol sok a vackorkörtefa. 122. Közepatak (105) : patak, kaszáló. A határrész közepén valamikor egy forrás is volt. Vö. a 123-as helynévvel! 123. Közepsőpatak melléke (105/a) : kaszáló. A Monográfia is említi. 124. Község-házutca (13) : a falu egyik utcarészlete. 125. Köztemető (12). 126. Külső-átal (62) : kaszáló. Vö. a 4-es, 24-es és 11-es helynevekkel! 127. Külsőbodzás (117) : erdő. Vö. a 25-ös, 28—30-as helynevekkel! 128. Külsőeperjes (91) : szántó. Vö. a 64-es helynévvel! 129. Külsőutca (22) : egyik

faluszéli utca. 130. Kúpüskút (85) : faküpüvel ellátott forrás. 131. Ladocetető (115) : erdő. A Monográfia is említi. Nevét a közeli Ladocról kapta. 132. Lármafa (141) : legelő, szántó. Bogáts is említi. A név eredetével kapcsolatban. Vö. Orbán Balázs közlését a falunév eredetéről ! 133. Majoskút (20) : forrás a faluban. Majos nevezetűek laktak a környéken. 134. Mákospatak (104) : patak, erdő. A név eredete nem ismeretes. Bogáts is említi. 135. Mákospatakorra (125) : az előbb említett erdő rész egyik vége. Vö. a 134-es helynévvel ! 136. Malomhegy (30) : szántó. Malom állott a környéken valamikor. Vö. 137—139-es helynevekkel ! 137. Malomútlábja (34) : szántó. Bogáts is említi ! Vö. a 136-os és a 138—139-es helynevekkel ! Malomútrabejövőláb (33) : szántó. Vö. 136—137-es és a 139-es helynevekkel ! Malomútrakimenőláb (31) : szántó. Vö. a 136—138-as helynevekkel ! Molnárszoros (3/a) : szűk utcácska. Molnárbá lakott itt. 141. Nagyhosszú (100) : Nevét különösen hosszú földjeiről kapta. 142. Nagykút (19) : A legnagyobb, legbővizűbb kút a faluban. 143. Nagypistabászorosa (29) : szűk átjáró a falu között. 144. Nánkakút (28) : Vö. a 103-as helynévvel ! Az előtag eredete elhomályosult. 145. Nyak (—) : a mai köztudat nem ismeri. Bogáts említi. 146. Nyáralja (107) : szántó. Valamikor a hagyomány szerint nyárfaerdő terült el ezen a helyen, amelyet kiirtottak. Bogáts is felsorolja. 147. Nyirehágó (89) : szántó. Sok nyírfa van a közeli oldalon. 148. Nyíresvápa (134) : erdő, kaszáló. Az utótag jelentése elhomályosult. Bogáts is megjegyezte. 149. Oláhtemető (2) : az Oláh család temetkezési helye. 150. Ösvény (86) : gyakran használt ösvény a határban. 151. Ötöl. (56) : kaszáló. Nevét nagyságáról kapta. Személyenként ennyi jutott belőle. 152. Papkútja (140) : erdő. Az egykori pap ásatta a hagyomány szerint. Bogáts is említi. 153. Paptassaalja (135) : erdő. Jelentése elhomályosult. Bogátsnál : Paptassaalja. 154. Ponk (136) : erdő. Alakjáról kapta a nevét. Lásd Bogátsnál is ! 155. Rókalikakoldala (133) : erdő. Valamikor nagyon sok róka élt itt. 156. Sároska (75) : szántó a Zágonvize Sárospataknak nevezett része mentén. Nagyon ritkán lesz jó termés a gyakori árvizek miatt. 157. Sárospatak (71) : Vö. a 156-os helynévvel. 158. Sás. (55) : a falu egyik több helynevet tartalmazó határának a neve. Vö. az 5-ös, 59-es helynevekkel ! 159. Sáté (79) : kaszáló. Nevét a vízenyős helyet kedvelő növényről kapta. 160. Semmidomb (23) : dombocska a faluban. A hagyomány szerint a gyermekek homokkal dobálóztak, egy öreget is meghajigáltak, s csak akkor voltak hajlandók abba hagyni, ha az megmondja a nevét. A válasz : „Semminek hívnak !“. Hazamentek a gyermekek és ezt mondták : „Meghajigáltuk Semmi bácsit !“ Innen a név. 161. Sepedék (39) : kaszáló. Nevét ez is a vizes területről kapta. 162. Sójájtető (101) : szántó. Eredetére nem tudnak magyarázatot. 163. Sójájtető (144) : szántó. Nevét fehér homokjáról kapta. Bogátsnál is megtaláljuk. 164. Suvadás (80) : szántó. Nevét omlós mártjáról kapta. Nem azonos a 60-as helynévvel ! 165. Szejkőkút (129) : legelő, erdei forrás. A hagyomány szerint sok szajkó ivott ebből a forrásból. Bogátsnál : Szajkókút. 166. Szilvárahágó (102) : szántó. A hagyomány szerint az erdőszélen valamikor sok szilvafa volt. Bogáts is megjegyezte. 167. Szorosalja (52) : kaszáló. A falu alatt, egyik szoros közelében terül el.

Bogátsnál is megtaláljuk. 168. Szöllőhegye (112/a) : szántó. Valamikor szőlőt akartak ide telepíteni, sikertelenül. Bogátsnál : Szöllőhegy. 169. Tamáshegy (149) : legelő. Az előtag eredete elhomályosult. 170. Tanórkapu (1) : a falu főbejárata. 171. Tegzőtemető (17) : a Tegző család temetkezési helye. 172. Telekhegy (88) : szántó. Az első feldobolyi települések egyike. Bogátsnál is, a Monográfiában is szerepel. 173. Telekhegyoldala (87) : szántó. Az előbbi hely alsóbb része. Vö. a 172-es helynévvel ! 174. Temetőutca (11) : a falu egyik utcája. 175. Templomutca (6) : a falu egyik kis utcája. 176. Tízöl (63) : kaszáló. Személyenként tízölnyi terület járt. 177. Torok (108) : szántó. Nevét alakjáról kapta. 178. Tökésárok (—) : a mai köztudat nem ismeri. 179. Útalja (77) : szántó. A Monográfia is említi. 180. Vajdegre (—) : kaszáló. Adatközlőm hallotta a nevet, de a helyét nem tudta megjelölni. Jelentése elhomályosult. 181. Vaspéter (96) : szántó. Nagyon meredek oldal, a Vas Péteré volt. Lásd Bogátsnál is ! Vö. a 182-es helynévvel ! 182. Vaspéterhelye (96) : szántó. Vö. a 181-es helynévvel ! 183. Vasszoros (14) : a falu egyik szűk átjárója. Nevét Vas Andrásról kapta. 184. Zágonvize (72) : patak. A feldobolyi határt választja el a ladóci és a zágoni határtól. Egyik alsó szakaszát Sárospataknak nevezik. Vö. a 157-es helynévvel !

Forrásaim :

1. Helyszíni adatgyűjtés
 2. Kovászna megye című monográfia. Szerkesztették : Bálint Gyula, Csiki László, Gajzágó Márton, Harkó József, Jecza Tibor, Kisgyörgy Zoltán, Kónya Ádám és Tompa Ernő. Sepsiszentgyörgy, 1969.
 3. Orbán Balázs : A Székelyföld leírása, Pest, 1869.
 4. Kónya Ádám : A zaláni reneszánsz boltozat és falfestmény. Aluta, Sepsiszentgyörgy, 1969.
 5. Imreh István : A rendtartó székely falu, Bukarest, 1973.
 6. Cs. Bogáts Dénes : Háromszéki helynevek, Sepsiszentgyörgy, 1929.
 7. Cs. Bogáts Dénes : Adatok Háromszék történeti helynévanyagának ismeretéhez. Jegyeztelte, kiegészítette, helyesbítette Szabó T. Attila. Nyelv és Irodalomtudomány Közlemények, 1958. 1—4. szám.
 8. Szabó T. Attila : Cs. Bogáts Dénes. (A Nyelv és múlt c. kötetben), Bukarest, 1972.
 9. Kisgyörgy Zoltán : Ásványvíz, borvíz, gyógyvíz. Megyei Tükör 1976/1977.
 10. Kónya Ádám szóbeli közlései.
 11. Vilhelm Károly : Festett famennyezetek, Bukarest, 1975.
- A térképeket Kisgyörgy Zoltán rajzolta, akinek ezúttal is szíves köszönetet mondok.

